

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZP ISKRA — INDUSTRIJE ZA ELEKTROMECHANIKO, TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO, AVTOMATIKO IN ELEMENTE, KRANJ

Nov inženiring podjetja »Iskra« v Indiji

Zaradi velikega uspeha pri obratovanju tovarne elektronskih sestavnih delov v Thani pri Bombayu je sklenila družba »Asian Electronics Ltd« z »Iskro« novo pogodbo. Operativni direktor družbe g. P. A. Bhat, ki se te dni mudi pri nas, je podpisal dogovor, po katerem bo ISKRA odstopila licence, izdelala in montirala celotno opremo ter uvedla poskusno obratovanje za proizvodnjo elektronskih merilnih instrumentov. Pogodba zajema 35 vrst instrumentov pa nogo tako imenovane profesionalne elektronike, ki jo sestavlja proizvodni program tovarne elektronskih merilnih instrumentov ISKRA v Horjulu. Le-ta obsega osciloskope, VF in NF-generatorje, pH-metre, cevne voltmetre, šolski komplet 10 vrst instrumentov, regulacijske transformatorje, laboratorijske elektronske instrumente itd. — skratka osnovni sortiment elektronske merilne tehnike.

Pogodba predvideva tudi priučetv strokovnjakov na novo tehnologijo. Že februarja ali marca prihodnjega leta bodo prišli na prakso v horjulsko tovarno indijski inženirji, nekaj mesecev kasneje pa bo poslala ISKRA v Indijo že prvi del opreme. Konec naslednjega leta bo stekla poskusna proizvodnja, v začetku leta 1968 pa že redna. Rok je izredno kratek, vendar konstruktorjem v ISKRI to ne bo delalo težav, ker so tudi prejšnje tri inženiring posle izvršili v celoti pred pogodbenim rokom.

Z novo pogodbo prehaja ISKRA v drugo fazo in sicer še tesnejšega sodelovanja z indijsko družbo »Asian Electronics«. V prvi fazi je oskrbela ISKRA inženiring za proizvodnjo elektronskih elementov, t. j. osnovnih sestavnih delov za izgradnjo elektronske industrije. Indijska tovarna v Thani, ki jo je pred nedavnim svečano odprl sam predsednik indijske zvezne republike dr. Radakrišnan, že redno obratuje in ima v prvem letu planirano proizvodnjo 100 milijonov keramičnih teles, 20 milijonov sortiranih plastičnih uporov in 10 milijonov stirofleksnih kondenzatorjev. V drugi fazi pa gre že za finalne elektronske aparature in posel, pri katerem bo udeležena ISKRA delno tudi s kapitalom. Oba pogodbenika predvidevata tudi skupen komercialni nastop v drugih, zlasti arabsko govorečih državah.

Inženiring elektronskih merilnih instrumentov bo navrgel ISKRI okrog 556.000 dolarjev čistega izvoza in ne bo zadnji s to ugledno indijsko družbo. Ob sedanjem obisku operativnega direktorja g. P. A. Bhata so se predstavniki ISKRE okvirno dogovorili še za nadaljnji inženiring, o katerem pa bomo še poročali.

M. K.

JOŽE BAUMAN, dipl. ing., predsednik UO ZP:

Izvajanje programa samoupravnih organov ZP Iskra

Približujemo se koncu poslovnega leta in zato je primerno, da pogledamo kako so izpolnjene naloge, ki so si jih zadali samoupravni organi.

O izvajanju določil statuta lahko rečemo, da se dosledno izvajajo samo tista, po katerih so dobile organizacije suverenost v odločanju o svojem gospodarjenju in odnosih z drugimi organizacijami v ZP. Določila, ki govorijo o podrejanju interesov organizacij interesom ZP zlasti na področju usklajenosti gospodarskih planov, rokov za njihovo izdelavo, uvajanje enotne metodologije planiranja, ekonomizaciji proizvodnih

programov in specializaciji proizvodnje in poslovanja s pozitivnimi rezultati, se malo ali pa sploh ne izvajajo. Res je, da je uveljavljanje teh določil dolg proces, vendar je prizadevanje za njihovo uveljavljanje majhno.

Na področju finančnega poslovanja, kjer sta kot glavni nalogi bila sprejeta sanacijski program in plan likvidacije poslovanja do konca leta 1965, bomo po dosedanjih rezultatih neuspešni. Ker je sanacija zalog, oziroma vskladitev vezave obratnih sredstev z razpoložljivimi viri, osnova za likvidnost organizacij in ZP kot celote so

samoupravni organi ZP temu problemu posvetili največ pozornosti, vendar vsa opozorila in priporočila niso zalegla. V devetih mesecih je prekoračitev dosegla mesečno proizvodnjo. Zaradi takšnega stanja, ki je posledica finančne nediscipline ali pa nesposobnosti, da bi dosegli takšno obračanje razpoložljivih sredstev, ki je za določen obseg proizvodnje potreben, lahko v prihodnjem letu pričakujemo še večje težave zaradi pomanjkanja likvidnih sredstev, ki so predpogoj za redno preskrbo z repromaterialom.

(Dalje na 6. strani)

K članku na 5. strani: Tudi na letošnjem novoletnem sejmu na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani ima ISKRA svojo stojnico, kjer si kupci po znižanih cenah lahko izbirajo izdelke široke potrošnje

Kriza »Elektromotorjev«

Če bi nekdo lani ali celo letos spomladi predvideval, da bo tovarna v Železnikih zaključila letošnje leto s poslovno izgubo, bi mu po vsej verjetnosti nihče ne verjel. »Elektromotorji« — ena naših najuglednejših tovarn, z ozko specializiranim in velikoserijskim programom, izredno konjunktturnimi malimi elektromotorji, tovarna z 80 % izvozom na najbolj delikatno — konvertibilno področje držav, z moderno opremo in ne navsezadnje izredno marljivim ter dovolj strokovnim kolektivom — s poslovno izgubo — ne, to ni mogoče. Pa vendar se bo to letos zgodilo v Železnikih. Še več: tudi v naslednjem letu, vsaj v prvem trimesečju moramo povsem z gotovostjo računati le z negativnim obračunom ... Kako to?

Začelo se je sila preprosto. Tovarna, ki ni nikoli mogla izdelati dovolj velikih količin elektromotorjev glede na potrebe, je začela proti koncu tega leta dobivati vedno manj naročil. Ker je kupoval skoraj celotno proizvodnjo en sam naročnik iz ZDA, je bilo to seveda takoj usodno. Vsega tega ne bi bilo, če bi imela tovarna z omejenim kupcem točno določen vsakoletni kontingent. Ker pa je pogodba določala samo minimalno količino, ki so jo že lani presegli, so bila naročila torej neobvezna in do-

cela odvisna od trenutnega položaja na ameriškem tržišču.

KRIVDA PSO ALI TOVARNE?

V tovarni so si edini, da leži pglavitna krivda na PSO, ker le-ta s svojim izvoznim osebjem ni pridobila več naročnikov za elektromotorje. Če bi imeli več kupcev, bi ob morebitnem izpadu enega, zlahka nadoknadili naročila s povečano prodajo drugim oz. izdelavo na zalogo. Vzlic temu, da je tovarna stalno opozarjala PSO na prevelik riziko poslovnih odnosov z enim samim partnerjem, ni le-ta v preteklem obdobju ničesar ukrenila. Šele zadnji čas, ko je bila katastrofa tako rekoč pred durmi, je čutili veliko aktivnost PSO za pridobivanje novih naročnikov v tujini.

V PSO seveda sodijo ravno nasprotno in trde, da so oni stalno opozarjali tovarno na škodljive posledice z enim samim naročnikom, vendar so naleteli vseskozi na gluha ušesa. V dokaz temu navajajo med drugim tudi, da tovarna v Železnikih pred leti ni hotela prevzeti letnega naročila za proizvodnjo približno 200.000 elektromotorjev za električne gramofone, tako da mora tovarna v Pržanu sedaj kupovati motorje v tovarni SEVER v Subotici. Žal pa se novi naročniki v tujini le

težko pridobe čez noč, zlasti za tako velike količine elektromotorjev, zato bo morala tovarna sicer neugodne posledice prehodnega obdobja med dosedanjim in bodočimi naročniki preboleti sama. Hkrati s tem navajajo predstavniki PSO, kaj vse so že ukrenili, da bi pridobili nove kupce in znabiti bo tovarna že v drugem trimesečju naslednjega leta preobložena z naročili iz tujine.

Težko je sedaj reči, kdó je komu bolj dopovedoval o poslovnem riziku z enim samim naročnikom. Eno je gotovo: da v letih sijajnih izvoznih uspehov tovarne nihče ni ničesar ukrenil zoper napačno ekonomsko politiko.

ELEKTROMOTORJI — IZVOZNIK ZA CELOTNO ISKRO

Ob očitku, da je zavrnila proizvodnjo elektromotorjev za gramofone, navaja tovarna, da omenjeni motorji niso kolektorski, za katere se je tovarna specializirala. Vzlic temu je v prid tovarne še en argument, ki ga ni moč zavrniti.

V času centralističnega upravljanja podjetja ISKRA je bila tovarna elektromotorjev izvoznik na konvertibilno področje za celotno ISKRO. Njeno proizvodnjo so centralni organi podjetja favorizirali in usmerjali na izvoz zaradi spremenjene bančne politike samofinanciranja deviznih sredstev. Tovarna se tako tej politiki načelno ni mogla upreti, imela pa je od nje tudi določene koristi. Za nastalo situacijo glede ekonomske politike torej ni kriva, res pa je da bi po drugi plati tudi lahko kaj ukrenila, tako da do sedanjega nezavidnega položaja ne bi prišlo oz. bi bile posledice mnogo milejše.

(aDlje na 8. strani)

Integracija v svetu

Spoznanje pravih interesov nekega podjetja je vprašanje sposobnosti, da pravilno spoznamo in ocenimo način proizvodnje, gospodarske procese in razvojne tendence v gibanju gospodarstva.

Prav pravilna ocena teh elementov je ob stalnem interesu povečati dohodek in samo zaradi tega interesa pripeljala do integracijskih procesov v sodobnem gospodarstvu. Niso, torej, posledice političnih ali apriorističnih znanstvenih koncepcij, ampak samo logična posledica gospodarjenja v pogojih blagovne proizvodnje.

Prav težnja za povečanjem dohodka je pokazala, da je v pogojih sodobnega načina proizvodnje, ki ga označuje proizvodnja v velikih serijah in ob zelo razvitih in izpopolnjenih sredstvih za proizvodnjo, možno povečati dohodek samo:

- ob visoko specializirani proizvodnji, ki omogoča zmanjšanje stroškov proizvodnje

- samo ob kontinuirani (nepretrgani) proizvodnji, ker le-ta edina opravičuje rentabilnost vloženih sredstev za sorazmerno drago opremo in hitrem ekonomskem zastarajanju opreme.

Velika specializacija, ki je podlaga sodobnemu načinu proizvodnje, pa je v nekakšnem premem sorazmerju s povečanjem medsebojne odvisnosti: **CIM VEČJA JE SPECIALIZACIJA (delitev dela), TOLIKO BOLJ SO UDELEŽENCI V DELITVI DELA MEDSEBOJNO ODVISNI.**

Za tako medsebojno odvisnost pa navadno iz tehnoloških in gospodarskih razlogov ni zadosti samo poslovno sodelovanje, ampak je potrebna tudi organizacijska povezanost.

Zrasčanje prej samostojnih manjših organizacijskih enot v večje gospodarske organizme je narekovala tudi potreba po koncentraciji finančnih sredstev. Draga in hitro zastarevala oprema je terjala načrtno in učinkovito modernizacijo sredstev, za kar posamezna manjša organizacija navadno ni mogla zbrati zadosti finančnih sredstev.

Koncentracijo podjetij v večje gospodarske organizme je terjala tudi aplikacija znanosti v gospodarskih in tehnoloških procesih. Aplikacija znanosti v gospodarske procese pa je zaradi stalnega napredovanja tehnike postala nujnost. V **SODOBNEM GOSPODARSTVU STOPAJO V OSPREDJE TISTE GOSPODARSKE ORGANIZACIJE, KI SO NA ČELU TEHNOLOŠKIH DOSEŽKOV.**

Za integracijske procese sodobnega gospodarstva je torej značilno kot bistveno nastajanje velikih gospodarskih organizmov, ki jih označuje:

- koncentracija odločitev o delitvi dela

- koncentracija finančnih sredstev

- koncentracija znanstvenoraziskovalnega dela.

Prav ta koncentracija pa je sama po sebi vodila kot protitež k maksimalni decentralizaciji v izvrševanju, do notranje decentralizacije.

Nacionalna gospodarstva, ki nimajo takih velikih gospodarskih organizmov, da bi stali na čelu sodobnega tehničnega prodora, takoj in avtomatično stopajo na drugo mesto.

Proizvodnja se prilagaja stopnji osvojitve tržišča. Ohranijo se samo tisti gospodarski organizmi, ki ustrezajo kupni moči tržišča v tisti stopnji, kolikor so si ga uspeli podrediti.

Problem gospodarskega sodelovanja v današnjem ekonomskem svetu ni toliko pogodbeno sodelovanje gospodarskih organizmov, ampak nastajanje monolitnih velikih gospodarskih organizmov s sistemom najbolj razvejane notranje delitve dela. Gospodarski in tehnološki procesi so tako medsebojno povezani, da ne prenesejo več samo relativno rahlega pogodbenega sodelovanja.

Sistem notranje delitve dela je tako izpopolnjen, da posamezne nižje enote dobivajo celo določeno tržno samostojnost in da si včasih lahko celo medsebojno konkurirajo.

Ker so ti organizmi nastali kot odgovor na zahteve tehnološkega in ekonomskega procesa, je razumljivo, da so samo rezultati analiz teh procesov odločujoči za spajanje in preraščanje samostojnih gospodarskih organizacij v integralne dele večjih gospodarskih organizmov. Ne more biti tedaj vodilo za gospodarske odločitve v tej smeri spoznanje, da taki organizmi v svetu nastajajo. Pri nas naj bi nastajali samo v primeru, če analize potrjujejo oziroma navajajo k odločitvam v tej smeri. Zlasti ne more biti nastajanje takih organizacij posledica različnih političnih gesel. To so ekonomski, ne politični procesi.

Poleg samega spoznavanja o eventualni nujnosti gospodarskih integracij mora biti dan tudi ustrezen ekonomski interes za integracijo: samo spoznanje je šele prvi korak! Če celotni sistem ekonomike ne navaja gospodarske organizacije, da bi sledila spoznanim gospodarskim nujnostim in če v organizaciji deli organizacije ali celo posamezniki lahko uveljavljajo svoje ožje interese v nasprotju z interesi celote, ne pomagajo nikake ekonomske analize. Vsaka integracijska pomeni za tistega, ki vsto-

pa v integrirani organizem, da se je odrekel delu svoje samostojnosti. Tako integracija, kjer naj bi organizacije, ki vstopajo v integracijo zadržale vse svoje prejšnje pristojnosti, hkrati pa uživale tudi vse prednosti, ki jih ima združen organizem, ni niti pojmovno, še manj pa praktično sposobna, da se ohrani pri življenju. Žrtvovati je treba zlasti določene pravice s področja finančne samostojnosti, znanstveno raziskovalnega dela in politike razvoja, kadrovske politike, proizvodne politike in komercialne službe ter politike planiranja.

Iz predavanja dr. Bučarja o poslovni politiki priredil I. S.

Članom kolektivov Iskra popust pri brivnikih

Ze nekajkrat smo pisali, da je naša tovarna za elektroniko in avtomatiko na Pržanu začela v sodelovanju z zahodno nemško firmo Braun izdelovati brivske aparate, za katere postaja zanimanje vse večje. Ti brivski aparati sodijo med najboljše vrste, zaradi česar je takšno zanimanje tudi opravičeno.

Upravni odbor tovarne na Pržanu je pred časom razpravljal o tem in se odločil, da bo članom kolektivov združenega podjetja Iskra odobril poseben popust pri nakupu brivnikov Braun-Iskra Sixtant, v januarju, ko bodo prišli iz proizvodnje pa tudi za tipo Special.

Na ta način si bo vsak član kolektivov Iskra nabavil lahko enega izmed obeh modelov brivskih aparatov in sicer bo za model Sixtant plačal namesto 29.950 dinarjev, kolikor stane sicer, le 23.960 dinarjev — torej vstevši promeni davek kar 5.990 dinarjev manj. Prav tako bo občuten popust tudi pri aparatih Special, za katerega bo Iskra plačal 14.800 dinarjev, namesto 18.500, kolikor bo stal sicer.

Prav verjetno je, da bo razen kvalitete tudi ta izreden popust pripomoget, da si bosta oba modela brivskih aparatov hitro našla hvaležne odjemalce.

Inozemsko časopisje o sodelovanju Braun — Iskra

Sodelovanje med zahodno-nemško tovarno Braun AG iz Frankfurta in Iskra je vzbudilo zanimanje v širokem poslovnem svetu. Tudi večji zahodnonemški časopisi so za beležili ta dogodek. Frankfurter Allgemeine Zeitung je priobčil članek, v katerem piše

o začetku sodelovanja med obema tovarnama, pri izdelavi in prodaji električnih brivskih aparatov v Jugoslaviji. Članek omenja, da je to eno izmed prvih sporazumov o proizvodnji med zahodnonemško in jugoslovansko tovarno na področju proizvodov široke potrošnje. Omenjena pogodba o mednarodni delitvi dela med Braunom in Iskra pa prav gotovo ni zadnja. V teku so razgovori o delitvi dela tudi za druge izdelke splošne rabe. V načrtu je tudi sodelovanje Brauna pri skupni prodajni službi v Jugoslaviji, čim bodo za to dane pravne možnosti.

Po pogodbi, tako poroča Frankfurter Allgemeine, naj bi Braun dobavljal Iskri sestavne dele za brivske aparate »Special« in »Sixtant«, Iskra pa naj bi te dele, skupno s svojimi deli, montirala in sestavljala. Aparati bodo nosili imeni obeh proizvajalcev. Iskra bo aparate v začetku prodajala na jugoslovanskem tržišču. V zamenjavo za dobavo sestavnih delov za brivske aparate, bo Iskra Braunu dobavljala proizvode ali dele iz področja elektromehanike, telefonije, avtomatike in elektronike.

Članek navaja, da Iskra sestavlja deset tovarn v različnih krajih Slovenije in da predstavlja Iskra nekakšen AEG v Jugoslaviji. Primerja jo tudi z Braunom v zahodni Nemčiji in sicer zaradi sodobnega gledanja na področje industrijskega oblikovanja.

Članek ugotavlja, da se Iskra predvsem v zadnjih letih uspešno uveljavlja tudi na zunanjih tržiščih. Tudi v zahodno Nemčijo Iskra že dalj časa izvaža, kar zlasti velja za telefonijo in signalno tehniko.

Na koncu ugotavlja avtor članka, da je marsikateremu zahodnonemškemu turistu ob priliki preživelih počitnic v Jugoslaviji, ostal v spominu ta ali oni proizvod z značko Iskra, ki ga je tudi že v Zvezni republiki marsikje srečal.

Razpis

Upravni odbor
ZDRUŽENEGA PODJETJA
»ISKRA« KRANJ

tovarna radijskih
sprejemnikov Sežana
razpisuje

ponovno vodilna delovna mesta za:

1. VODJO splošnega sektorja
2. VODJO tehnične kontrole
3. VODJO tehnološke priprave dela
4. 3 delovna mesta

s končano ekonomsko fakulteto II. stopnje za delo v računovodstvu in komerciali

POGOJI:

pod točko 1. diplomiran pravnik

pod točko 2. diplomiran elektroinženir (šibki tok)

pod točko 3. diplomiran strojni inženir

Razpis velja do zasedbe.

Za vsa razpisana mesta je potrebna ustreznna izobrazba's prakso.

Štirisobno stanovanje za vodjo tehnološke priprave dela je vseljivo takoj, za druge pa bodo stanovanja na razpolago v letu 1967.

Osební dohodki po pravilniku ali dogovoru.

Rok preizkušnje 3 mesece.

Pismene prijave, dokazila o izobrazbi in praksi naj kandidati pošljejo na naslov: Združeno podjetje ISKRA KRANJ — Tovarna radijskih sprejemnikov SEŽANA.

Iz »Avtomatike« Pržan

Vse okoliščine silijo v skrčenje proizvodnje in s tem tudi v ustrezno zmanjšanje števila zaposlenih v tovarni

V tovarni za elektroniko in avtomatiko, kljub izrednim prizadevanjem in naporom celotnega delovnega kolektiva, iz dneva v dan nastajajo novi problemi. Drug je težji od drugega in dopušča le malo možnosti za ugodno rešitev.

Prav te dni se je položaj v tem našem delovnem kolektivu znova zaostрил in sili v to, da bo zaradi nujnega skrčenja proizvodnje, treba zmanjšati število zaposlenih za nad sto. Ta boleč položaj je v tovarni povzročila vrsta problemov, ki so se še zlasti zaostрили po gospodarski reformi.

Za kaj gre?

Osnovni problem, iz katerega izvira še kopica drugih, so pač obratovalna sredstva. Rast proizvodnje v preteklih letih je bila iz leta v leto hitrejša, neskladno z njo pa so rasli viri obratovalnih sredstev. Takšno stanje dovolj govorljivo pojasni podatek, da tovarna pri letošnji proizvodnji razpolaga s prav takšnimi obratovalnimi sredstvi, kakršne je imela v l. 1961, ko je znašal njen brutoproduct okrog 3 milijarde.

Povsem razumljivo je, da je pomanjkanje obratovalnih

sredstev vsako leto povzročalo vrsto težav, finančno nevzdržno stanje, nelikvidnost in težave pri najemanju kreditov. Zdaj je stvar še toliko bolj kritična, ker tovarna nima nikakršne možnosti za najem kredita, ker jo pritiskajo še nerešeni problemi AG 5.

Skratka — edini izhod iz tega položaja je — skriti in prilagoditi proizvodnjo razpoložljivim obratovalnim sredstvom in se tako izogniti vrsti nevšečnosti in problemov, ki jih gospodarjenje pod dosedanjimi pogoji prinaša s seboj. Še hujsa pa je postala problematika po uveljavitvi gospodarske reforme, ko se občutno pozna pomanjšanje kupne moči potrošnikov.

Glavni izdelek pržanske tovarne kot vemo je gramofon. Pred časom jih je bilo na tržišču dokaj lahko plasirati, danes pa se je položaj bistveno spremenil, kajti ljudje jih kot ne neobhodno potrebne ne kupujejo več tako množično, razen tega pa jih poleg Iskre proizvaja še tudi RIZ in kar je zlasti neumestno — uvaža proizvodnjo gramofonov baje tudi EI Niš. K problemom domače prodaje pa je prispeval tudi zelo obsežen uvoz gramofonov iz vzhodnih držav, kjer so lahko nastavili tudi precej nižje cene od naših. Na enake težave je pa naletel v zadnjem času tudi potencialni kupec sestavnih delov za televizorje, ki jih izdelujejo v »Avtomatiki« — to je tovarna »Rudi Kajavec« v Banja Luki, ker tudi prodaja televizorjev ne teče preveč ugodno.

Lani in letos je tovarna uspešno premagovala to prodajno problematiko s pospešenim izvozom, vendar tudi na zahodnem tržišču, kamor

je v glavnem plasirala svoje gramofone, se je v zadnjem času položaj poslabšal in dosedanja solidna kupec omejuje naročila naših gramofonov, ker je tudi pri njih upadlo povpraševanje po gramofonih.

Tudi na zapadnem tržišču močno občutimo konkurenco iz vzhodnih držav, ker nudijo gramofone za nižjo ceno od naših.

Vsi navedeni razlogi govorijo v prid najbolj bolečemu koraku — zmanjšanju proizvodnje in s tem tudi zmanjšanju števila zaposlenih v tovarni. Ta korak je nedvomno zelo neprijeten in težak, vendar pri obstoječem finančnem položaju verjetno edini, ki lahko težave ublaži in tovarni pomaga do ugodnejših finančnih rezultatov.

Pretrpeli in razpravljali so, iskali druge rešitve, ki bi manj prizadele delovni kolektiv, a zaman — rešitev je trenutno le v tem, da se ob proizvodnji, ki bo ustrezala razpoložljivim obratovalnim sredstvom, obdrži le tolikšno število zaposlenih, da bo takšna proizvodnja zagotovljena in, da bodo preostali delavci v tovarni tudi lahko zagotovili solidne osebne dohodeke.

Za koliko delavcem bodo morali kolektiv zmanjšati, trenutno še proučujejo in verjetno za dobeseden del tistih, ki bodo morali pod težo razmer zapustiti tovarno, ne bo prehudo najti ustrezne zaposlitve v drugih ljubljanskih enotah Iskre, ki pač imajo potrebo po novih delavcih. Za le-te bodo skušali urediti premestitve, vsekakor pa se bo treba zavzeti tudi za preostale, da bodo prišli do svojega kruha.

ZDRUŽENO PODJETJE
»ISKRA« KRANJ

prodajno servisna
organizacija
Ljubljana

vabi k sodelovanju za delo v izvozu na delovno mesto

inozemskega korespondenta

POGOJI:

- aktivno obvladanje španskega jezika
- končana srednja izobrazba
- zaželeno znanje strojepisja

Pismene ponudbe pošljite sekretariatu Prodajno servisne organizacije Združenega podjetja ISKRE Kranj — Ljubljana, Kotnikova 6.

Oglas velja do zasedbe delovnega mesta.

Kratke informacije

SIROKA
POTROŠNJA

Filiala Ljubljana poroča, da ji je uspelo plasirati v zadnjem mesecu trgovski mreži za ca 80 milijonov S din izdelkov iz naših zalog široke potrošnje. Upa, da ji bo do konca leta uspelo prodati še precejšnje količine, predvsem gramofonov.

Uvoz gramofonov in transistorjev iz Čehoslovaške in SSSR še bolj otežkoča plama naših izdelkov glede na cene in pogoje, ki jih je veletrgovina dobila za te izdelke. To je še posebno kritično v trenutni situaciji, ko vsa podjetja želijo aktivirati svoja obratna sredstva, t. j. znižati zaloge.

V prvi polovici oktobra je bilo v Bukarešti zasedanje delovne skupine radiotehniških SEV. V podgrupi za radijske sprejemnike je sodeloval predstavnik ISKRE tov. Gvido DERŽAJ.

Delegati so si med drugimi ogledali tudi tovarno ELEC-

TRONICA v Bukarešti. Tovarna ima ca 6.000 zaposlenih. Od tega je približno 180 inženirjev (polovica v razvoju, drugi v proizvodnji). Na enega inženirja prideta približno 2 tehnika. Letno izdelajo ca 300.000 radijskih sprejemnikov — cevni in transistorskih in 100.000 črnobelih TV sprejemnikov v cevni tehniki. V bodoče nameravajo izdelovati radijske sprejemnike v makro modulski transistorski tehniki.

ZVEZE (TELEFONIJA,
VF NAPRAVE,
RADIOZVEZE)

Filiala Skopje poroča, da je ob enem s pričetkom obratovanja nove ATC v Strugi vključena tudi ATC v Ohridu v mrežni medmestni promet. Kljub zakasnitvi dobave opreme je ISKRA tu dosegla uspeh, saj so se vodilne osebe podjetja PTT Skopje pohvalno izrazile o kakovosti opreme in montaže, kakor tudi o telefonskem prometu teh central.

Dopisujte v »Iskro!«

Naslov uredništva:
Kranj, Savska 10ka 4
Tel. 22-221, int. 220

Kadri in gospodarska reforma

Med množico člankov, ki informirajo o ciljih gospodarske in družbene reforme, najdemo zadnje čase tudi prispevke, ki poudarjajo, da so kadri osrednji nosilci pri reformnih prizadevanjih. V zadnjem času sta izšla v časopisu Delo dva tehtna članka, ki bi ju kazalo zaradi njune aktualnosti in veljavnosti ponatisniti tudi v našem časopisu. To sta članka: »Preveč krmarjev brez kompasa« (23. oktobra t. l.) in »Vpliv bank na kadre« (28. oktobra tega leta).

Problem kadrov obravnava jo sicer kot stalno pereč najvišje institucije: skupščinski organi na vseh nivojih družbenopolitične organizacije, posebej sindikati, zavodi, instituti, nekako najmanj pa gospodarske organizacije. Problem kadrov je vsesplošno obravnavan, vendar kljub mnogim razpravljanjem o kadrih pušča v gospodarstvu samoupravne organe in tudi merodajne službe neprizade, čeprav se z reševanjem kadrovskih problemov rešujejo ne samo človeški, pač

ne samo resnični ali umišljeni splošni pogoji, diskriminacijski ukrepi in podobno.

Končno mora biti vprašanje kadrov osrednje gibalno pri integracijskih procesih, — ki so tako ali tako ekonomsko pogojeni — pri katerih se, žal, njen osrednji vidik, t. j. koncentracija kadrov, dovolj ne upošteva.

Sistematično usmerjanje pozitivnih kadrovskih gibanj, postavljanje kadrovskih politik in nadzor nad njo spada med stalne, pa dokaj pozabljene naloge samoupravnih organov. Soodgovorne za navedene posle morajo biti tudi službe, ki se strokovno ukvarjajo s problemom kadrov.

Podoba je, da pri prehodu na čisto ekonomsko vlogo bank oz. ko bodo banke celo garant poslovnosti organizacij, postajajo kadrovske

strukture poslovno zanimive tudi za banke, saj se zanje »zastavlja aktualno vprašanje, kako vplivati, da bi strokovnjaki dobili mesto in vlogo, ki jim pripada« (Delo: »Vpliv bank na kadre«, 28. oktobra). V istem članku lahko beremo dalje: »Nedvomno pa je potreben družbeni vpliv na organe upravljanja, da bodo spoznali, kaj pomeni slaba in neustrezna kadrovska sestava za proizvodnjo in standard proizvajalcev, skratka za materialno podlago samoupravljanja. Čim močnejše bo to spoznanje, toliko hitreje se bodo stvari začele premikati v pozitivno smer. Seveda pa marsikje rešitev spet ne bo tako preprosta, ker se je treba zavdati, da so prav neustrezni strokovni kadri marsikje tudi največja cokolja za samoupravljanje, ker mu zamajuje jasn pogled na dejanski položaj delovne organizacije in njenega perspektivne

ga razvoja.« Iz članka se nadalje da povzeti ugotovitve o povezanosti, skupni usodi banke in gospodarske organizacije, saj bo banka pri zaostreni kreditno monetarni politiki skupaj z delovno organizacijo tudi sama nosila riziko neuspeha in bo »še kako« zainteresirana, na tem, ali ima delovna organizacija tudi tako vodstvo, ki bo sposobno posojena sredstva obrniti in pod predvidenimi pogoji vrniti.

S kakšnimi kadri bomo kos navedenim sedanjim zahtevam in še toliko bolj prihodnjim potrebam, se postavlja v perspektivah razvoja kot ključno vprašanje. Kadrovske sestave se namreč počasi spreminjajo na bolje, tako v okviru širšega okolja Slovenije, kot v Iskri. Kadrovske sestave je dokaj ustaljen, težki k neki vztrajnosti, ki bi jo morda lahko poimenovali stagnacija, kljub temu, da bo treba v prihodnje zna-

Proizvodnja »Elektromehanike« v novembru

November je bil najkrajši mesec v letošnjem letu, saj je imel le 22 delovnih dni. Ker je mesečni plan razmeroma visok, je bilo treba takoj v začetku meseca prijeti z vso silo, da bi se postavljene naloge vsaj približali, saj skoraj nismo upali, da bi jo dosegli. Če proizvodnjo v novembru primerjamo z ostalimi meseci letošnjega leta, ni bila rekordna, če pa upoštevamo delovne dni, potem je bilo na posamezni dan proizvedenega več, kot katerikoli mesec v letošnjem letu.

Pregled po delovnih enotah nam kaže, da so bile nekatere panoge znatno pod predvideno proizvodnjo, kar pomeni, da bi bil uspeh lahko še znatno boljši oziroma, da nismo izkoristili še vseh rezerv, ki jih imamo.

PROIZVODNJA V NOVEMBRU 1966

DE	Izvrš. %
Rotacijski stroji	88,2
Montaža števcev	70,2
Obrat stikal	182,7
Kinoakustika	58,9
Telefonija	101,9
Urni mehanizmi	1244,0
Delj za PE	110,8
Proizvodne usluge	153,8
Skupaj tovarna	101,8
Tehnični razvoj	217,2
Skupaj	102,4

MONTAŽA ROTACIJSKIH STROJEV se je tudi v novembru skušala čim bolj približati potrebam prodaje in je izdelovala te izdelke, za katere obstajajo prodajne možnosti. Izdelana je bila večja količina strojev EVS-10, ki so predvideni za izvoz v decembru. Vrtalnih strojev EVS-06 nismo montirali, razen v izvebi Combi, za kate-

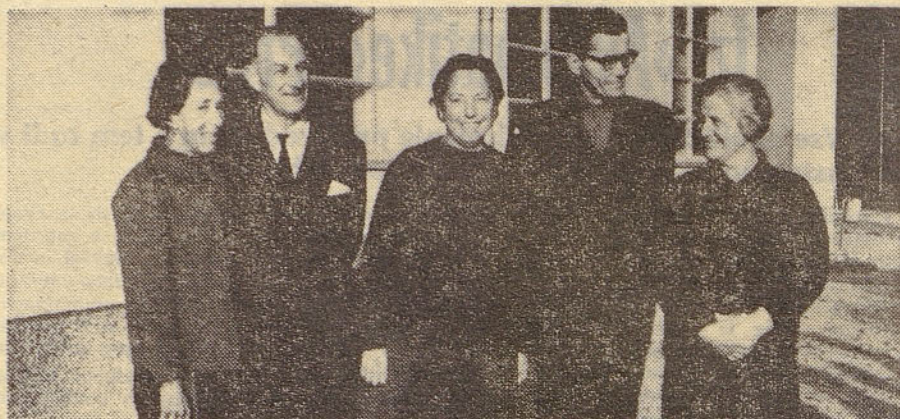
re je še povpraševanje. Poleg tega je bila v novembru dobavljena večja količina rezervnih delov za izvoz.

MONTAŽA ŠTEVCEV je imela velike probleme. Že oktober je bil za števce razmeroma težak in se je to stanje potegnilo tudi v novembru. Lipnica ni mogla dobaviti dovolj številčnikov, ker se vedno ni dobila dovolj delov iz plastike. V sami montaži pa je nastal hud zastoj tudi zaradi uvajanja nove tipe trofaznega števca. Zastoj so povzročile tudi čelne plošče, ki so prispele v tovarno prepozno, poleg tega pa niso odgovarjale, dako da je bilo treba ponovno čakati na nove plošče.

OBRAT »STIKALA« je tudi v novembru zelo presegel predvideno proizvodnjo. Kljub temu pa niso bile izdelane potrebne količine za izvoz zaradi premajhnih kapacitet v bakelitni delavnici in občasnih težav zaradi pomanjkanja odlitkov.

KINOAKUSTIKA je v novembru dosegla le dobro polovico predvidene proizvodnje. Največ zastoj je bilo pri ojačevalnih napravah, kjer ni bilo mogoče dovršiti ojačevalnih naprav zaradi pomanjkanja potenciometra 2 x 0,5 uF. Prepozno so bili dobavljeni tudi transformatorji za ojačevalne naprave. V novembru je nastal tudi problem delov iz produkcije, ki ni bila v stanju pravočasno dobaviti sestavnih delov za projektor normalnega filma, zato je montaža v prvi polovici meseca skoraj brez dela, v drugi polovici meseca pa preveč zaposlena.

OBRAT AVTOMATSKIH TELEFONSKIH NAPRAV je dosegel v novembru razmeroma visoko proizvodnjo. Skoraj (Dalje na 6. strani)

Pred kratkim se je izvršni odbor sindikata »Iskra« Avtomatika — Pržan v imenu kolektiva poslovil od marljivih delavcev, ki odhajajo v zaslužni pokoj. Ob slovesu jim je priredil skromno zakusko in izročil spominska knjižna darila. Tov. Marija Repnik in Albin Zalar sta bila zaposlena od leta 1953, Ivana Babnik od leta 1962, Ivan Gvajc od 1955. leta, tov. Marija Zelinger pa od leta 1954. Zdaj bodo ostali doma in uživali svoj zaslužni pokoj. Člani kolektiva jih lepo pozdravljajo in upajo, da se bodo večkrat spomnili, kako so skupaj preživljali dobre pa tudi težke čase in jim želijo še mnogo zdravih in zadovoljnih let. —

Škodljivo igrčkanje z dragocenim zdravjem

V oktobru in novembru je obratna ambulanta na Pržanu, ki opravlja vse zdravstvene storitve za tovarno »Avtomatika«, za tovarno elementov za elektrono z vsemi njenimi obrati in za tovarno elektronskih naprav, izvedla sistematične preventivne preglede delavk.

Čeprav izkušnje govore, kako nujni so občasni ginekološki pregledi žena, je bil odziv delavk v nekaterih obratih in tovarnah porazno slab, kar govori o nespametni in neumestni brezbriznosti na eni strani, na drugi pa tudi o varljivem varčevanju s sredstvi, ki so pač potrebna za takšne preventivne preglede.

V »Elementih« so na primer predvideli za pregled 700 zaposlenih žena, a pregledu se jih je odzvalo le 59, iz tovarne elektronskih naprav naj bi jih bilo preiskanih 150, pregledanih pa je bilo le 23, medtem ko iz tovarne v Horjulu, ki je predvidela 50 delavk, ni bila pregledana nobena, kakor

tudi ne nobena iz tovarne na Pržanu, ki v ta namen niti ni sklenila pogodbe z ambulanto.

Opravljeni ginekološki pregledi pa so razen slabe udeležbe pokazali tudi drugo porazno sliko. To še zlasti velja za obrat Iskre v Sentiernju, kjer je ginekološki pregled med 49 pregledanimi kar pri 8 pokazal, da je v teku rakasto obolenje.

Ugotovitve teh pregledov naj ne gredo mimo vodstev obratov in tovarn, pa tudi mimo samih prizadetih delavk tako, kot navadno gredo vsi statistični podatki, kajti za temi številkami stoji človek in njegovo zdravje. Pičlih 2.500 dinarjev, kolikor stane takšen ginekološki pregled (obratna ambulanta pri tem skoraj nima dohodka, ker večino tega poberejo klinične preiskave in pripomočki) vsekakor ni veliko in kljub vsem težavam, s katerimi se tovarne borijo, bi ta sredstva morali najti in takšne preglede

izvesti obvezno za vse zaposlene delavke, pa bi verjetno pri vsem tem veliko več prihranili, kot sicer, če jih ignoriramo. Predvsem bi rešili zdravje delavk in se hkrati izognili izgubi delovnega časa in bolezninam, pravočasno odkrite znake te nevarne bolezni, ki je danes med ženskami vsak dan bolj razširjena, pa bi zlahka odpravili dokler je za to še čas.

Nepojmljivo je, da pa se tudi same delavke vse premalo zanimajo za svoje zdravje, ki bi jim vsekakor moralo biti prva dolžnost. Prav bi bilo, da bi te vrstice prebrala vsaka izmed naših sodelavk in se zamislila nad svojo neumestno brezbriznostjo in nesmiselnim barantanjem z zdravjem, katerega je prav lahko izgubiti, pa tako zelo težko vrniti. Škodilo pa ne bi tudi odgovornim v tovarnah in obratih, da bi temu, vsak dan bolj aktualnemu vprašanju posvetili več pozornosti in razumevanja ob vseh objektivnih težavah, ki nas tarejo.

ti več kot zahteva delo sedaj, saj se temeljna znanja v 5 — 7 letih podvojijo. Število i kvaliteta kadrov zaostaja čaleč za potrebami. Morda se bo ob usmerjenosti ali do neke mere zaljubljenosti v sedanjost ali celo v preteklost pod vidikom zaslužnosti (meritokracija) pozablja, posebno z ozirom na krilatico »delitve osebnega dohodka po učinku«, na to, da se zlasti pri strokovnih kadrih, pri katerih je delovni učinek pretežno merljiv šele v prihodnosti in v manjši meri v sedanjosti, deli osebni dohodek tudi za tisto delo, za katero obstaja gotovost, da bo prineslo korist v prihodnosti ali pa se bo celo v prihodnosti opravi. Prav z aktiviranjem ali angažiranjem kadrov v tej smeri bo mogoče doseči nekatere cilje reforme prej kot pa z nesmotrnimi vlaganji...

V slovenski kot tudi v iskrski kadrovske situaciji

obstaja vrsta omejitev, ki navedene pozitivne tendence ali strukturalne premike zavirajo:

— izobrazbeni nivo vodilnih — direktorjev — ne ustreza sedanjim zahtevam v gospodarstvu; sicer je kadrovska situacija pri vodilnih v Iskri relativno visoko nad slovenskim povprečjem; hkrati kaže tudi omeniti, da si na tem kadrovskem področju skušamo veliko pomagati z izobraževanjem (1-letni seminar za vodilne kadre) in samoizobraževanjem.

— za potrebami gospodarstva močno zaostaja število izkušenih strokovnjakov

— razmerje med »delavci« in »uslužbenci« je na sedanji razvojni stopnji tehnologije nenaravno in prav tako tudi z ozirom na bodoča investicijska vlaganja

— v »uslužbenških« kategorijah delavcev je prevelik delež administrativnih delavcev in premalo strokovnjakov

— v strokovnih službah pogosto delajo nestrokovnjaki in pogosto je zato delo nestrokovno in predrag. V Iskri ima med visokostrokovnimi delavci le 37 % ustrezno izobrazbo, v tem ko je ta delež v Sloveniji še slabši — le 35 %. Podobno velja tudi za srednjestrokovna delovna mesta, kjer ima ustrezno izobrazbo v Iskri borih 27 %, v slovenskih prilikah pa vendarle 37 %.

— v slovenskih prilikah ima elektroindustrija 15 VS delavcev, v Iskri kar 40, zaradi česar nastopa dokaj upravičen dvom v delež VS kadrov v slovenski industriji (glej članek: »Preveč krmarjev brez kompasa«, Delo 23. oktobra) in v Jugoslaviji 28 VS delavcev na 1000 delavcev.

Navedeno je nekaj ugotovitev, ki kličejo po strukturalnih premikih, pa tudi po nekaki kadrovske bilanci, in kažejo, kako smo v Iskri težili za kadrovskimi premiki

na boljše. Parcialno so se pojavljala hotenja, ki so bila povezana z uspešnim kadrovanjem in nekaterimi uspešnimi kadrovskimi spremembami, tako zlasti politika za ostrovanja glede zasedbe VS delovnih mest, ki jih naj »na novo« zasedajo le kadri z ustrezno izobrazbo. To načelo kadrovske politike se je v glavnem izvajalo samo do kadrov, ki so prihajali od zunaj, prav redko pa znotraj posameznih organizacij, ker so po reorganizacijah, imenovanjih ali prevedbah zasedali VS delovna mesta kadri brez zadostitve navedenega pogoja. Sankcionirano izboljšanje kadrovskega sestava bi moralo predstavljati sklep samoupravnih organov, da se morajo izobraževati na VS delovnih mestih vsi delavci, ki še niso stari 30 oz. 35 let. Končno je izboljšanje kadrovskega sestava bilo ravnano v Jugoslaviji najširše zastavljeno štipendiranje —

čez 700 štipendistov v letu 1965! (pregleda nad štipendisti po decentralizaciji štipendijske politike skoraj ni mogoče dobiti!), žal pa mnoge med njimi zaradi paradoksnih kadrovske situacije niti zaposliti nismo mogli, saj so bila pretežno vsa strokovna mesta že zasedena z nižje strokovnim kadrom.

Kaže, da na kadrovskem področju, v kadrovski politiki vlada stihija, oziroma navadni optimizem, da kadrovske probleme, kadrovske politiko lahko usmerja vsakdo, saj je človek — proizvajalec (kadri) blizu vsakomur in je zato odveč vsaka kadrovska politika, ki je sicer pri vsakem racionalnem poslovanju neizbežno sestavni del poslovne politike.

Kam nas je pripeljalo na ključno reševanje kadrovske problematike, pa naj informirajo članki o kadrovskem sestavu v prihodnjih številkah našega glasila. M. Puhan

Elaborat o predvideni integraciji, 'Iskra' - RIZ - 'R. Čajavec' bo zaključen do postavljenega roka

BLED, 11. decembra — Zadnji dan skupnega dela strokovne komisije za ekonomsko-finančna vprašanja predvidene integracije je naš sodelavec stavil trem članom komisije zadevna vprašanja, na katera je prejel naslednje odgovore:

Odgovarja tov. **Boško Grozdanić**, dipl. oec. pomočnik direktorja tovarne »R. Čajavec« — predsednik komisije za ekonomsko-finančna vprašanja pri izdelavi integracijskega elaborata.

»Ekonomsko-finančna komisija, ki je bila formirana v mesecu maju se, je tu srečala z nepopolnim materialom nekaterih drugih komisij, ki bi morale svoje delo zaključiti že pred dvema oz. enim mesecem. Odtod izvirajo tudi naše težave pri for-

generalni direktorji, ki ga bodo ali sprejeli, ali korigirali, nakar ga bodo poslali samoupravnim organom v pretres. Le-ti bodo pripravili zadevni material za razpravo o integraciji med člani kolektivov »ISKRA« — »RIZ« — »ČAJAVEC«.

Vsebinska elaborata, ki bo namenjena kolektivom, mora biti tako jasna, da se bo ob referendumu vsak član kolektiva zavestno odločil za integracijo in zakaj se je zato odločil.

Kot predsednik strokovne komisije, ki se je pri svojem delu upoznala s podatki, lahko rečem, da niz pokazateljev govori v dobro integracije omenjenih podjetij, predvsem posameznih tovarn, ker bodo le-te organizacije imele, več od integracije, kot če bi ostale same. Dejstvo je, da veliko podjetje zaradi svojih materialnih vrednosti in renomeja lažje ustvarja ugodne plasmaje in pogoje, tako doma kot v inozemstvu, kot manjše tovarne. Težko je prognozirati izhod, lahko pa rečem, da bodo kolektivi, ki se bodo odločili za integracijo po predvidenem statutu in pripravljenem elaboratu, z integracijo prav gotovo zadovoljni.

Odgovarja inž. **Josip Turković**, ekonomski svetnik v podjetju »RIZ« — član strokovne komisije za ekonomsko-finančna vprašanja pri izdelavi integracijskega elaborata.

»Moram reči, da je delo na elaboratu tako obilno in zahtevno, da bi rabili dosti več časa kot ga imamo zdaj na razpolago. Poudarjam, da so pri tem delu v glavnem angažirani strokovni in vodilni delavci, ki se težko odtrgajo od svojega rednega dela. Dokaj časa nam vzame tudi usklajevanje mnogih podatkov, posebno od Iskre, ki ima dokajšno število organizacij. Predvsem je najvažnejša pot, kako se čimprej enostavno pripravi dokončno besedilo elaborata, ki bo razumljivo kolektivom oz. vsakemu posameznemu članu treh podjetij.

Prepričan sem, da bo elaborat služil stvari integracije, čeprav podatki po mojem mišljenju niso vsi taki, kot so jih strokovnjaki pričakovali. Morda bi bilo treba zato več časa, vendar hkrati nastaja vprašanje, če bi takrat prišli do kakšnih drugih zaključkov. Rezultati so ta-

ko od organizacij praktično ne izgubi ničesar, pač pa nasprotno: dobiva! To se bo odražalo v proizvodnji, tržišču in perspektivnem planu, ki bo vsekakor uspešnejši, kot je možen izven integracije.

Standard in osebni dohodki bodo — relativno vzeto — višji, toda ne zaradi izravnavanja dohodkov s tistimi organizacijami, ki imajo sedaj večje OD kot n. pr. »Iskra«, pač pa bo to rezultat dela in efekt poslovanja v predvideni združitvi. Menim, da je to popolnoma v skladu z zamisljo integracije.

Ko bodo izvleček elaborata tolmačili kolektivom, je predvsem važno, da so vsi informirani o porazdelitvi dela, razvoja posameznih organizacij, ekonomičnosti, produktivnosti, rentabilnosti, višini osebnih dohodkov, osnovnih in obratnih sredstvih, med-

Odgovarja tov. **Alojz Vidmar**, direktor finančno rač. finančna vprašanja pri izdelavi integracijskega elaborata ZP »Iskra« — član komisije za ekonomsko-

»Menim, da je komisija dobila prepozno material od nekaterih drugih komisij. Ves material tudi ni bil obdelan tako, kot ga je komisija želela, zato je ekonomsko-finančna komisija imela razmeroma veliko težav pri vskladitvi podatkov posameznih organizacij in seveda pri končni izdelavi elaborata in ustreznih zaključkov. Komisija je s svojim delom pri koncu. Računamo, da bo v 3 do 4 dneh v prihodnjem tednu, ko bomo delo nadaljevali v Zagrebu, elaborat zaključen in oddan v predvidenem roku. Zaključki še niso definirani, vendar pokazatelji kažejo, da bo integracija prav gotovo podprta s strani ekonomsko-finančne komisije, saj so rezultati z ozirom na zaključke tehnične-programске komisije — razmeroma ugodni!

Precej problemov bo verjetno pri delitvi programa, vendar je tehnična komisija že nakazala, kako se bo to vprašanje v prihodnosti rešilo. Moram reči, da je bilo delo komisije izredno ekspektivno, saj so člani delali od jutra do večera in le s kratkim presledkom zaradi kosila. Prej, ko komisija še ni delala na Bledu, je imela le krajše sestanke; odsotnost članov komisij iz svojih delovnih organizacij smatram za pozitivno pri delu na elaboratu predvidene integracije, kjer so se lahko izključ-

Iskra na »novoletnem sejmu«

Pred kratkim smo poročali o problematiki naše detajlistične prodaje. Določene (ne preglasne) kritike, ki jih je povzročila objava članka, niso mogle zmanjšati teže ugotovitvam, da je treba dati maloprodaji večjo in stalno pomoč in jo negovati tako, kot delajo to druge trgovske organizacije. Vendar, relativni uspehi so tu — vsaj tako nekako kažejo številke.

Naša detajlistična mreža je iz maloprodaje pravilno, da je to blago »nezakonski otrok« iz ljubezni med Iskro in njenimi dobri in slabimi poslovnimi partnerji. Prodajalne rešujejo ta problem na razne načine: v prvi vrsti s pojačanim kontaktiranjem s svojimi starimi odjemalci, ki so včasih pripravljeni vzeti blago že zaradi osebnega prijateljstva s firmo. Pod pritiskom reforme je takšnih dobrotnikov vsak dan manj, da obojestranski interesi dovoljujejo včasih tudi takšno taktiko. Zaloge torej kopnijo: počasi pa vztrajno. S pomočjo posebnega organa — »Poslovnega informatorja« — stoje prodajalne v tekoči medsebojni zvezi, da se blago po potrebi in možnostih predisponeira tja, kjer se po kaže trenutno povpraševanje po njem.

V sklopu vodstva detajlistične prodaje dela poseben referat za pospeševanje prodaje na drobno. Njegova naloga je vnesti več načrtnosti in aktivnosti v izvajanje prodajnih akcij ter iskati nove prijeme pri plasiranju blaga prek maloprodajne mreže. Kajti, vedno bolj postaja očitno, da prodajni pult ne zadošča več ne zahtevam kupca in ne pričakovanjem naših proizvajalcev glede plasmaja njihovih izdelkov. V takšni situaciji ni posebne izbire: če ne mara Mohamed h gori, mora gora k Mohamedu! Na tem področju se prično prepletati dosedanje »kompetence« vele- in maloprodaje in celo servisnega sektorja. To nikakor ni normalno in ne pomeni posega na tuje dvorišče. Potrebno je le tem težnjam, ki jih diktira tržišče, dati ustrezno organizacijsko obliko in jih priznati kot normalen način prodaje v novih pogojih. Pod pritiskom reforme in čedalje ostrejših konkurenca ni dovolj samo slutiti, da zavzemajo naše prodajalne vse bolj pomembno mesto v neposredni in javni konfrontaciji med (zaenkrat samo domačimi) proizvajalci v boju za potrošnika: potrebno je to dejstvo priznati v praksi in temu primerno ukrepati.

Med konkretnimi akcijami na področju pospeševanja detajlistične prodaje bi kazalo omeniti obročno prodajo za člane kolektivov ZP Iskra in novoletno prodajo po znižanih cenah v prodajalni na Titovi 19 ter na stojnici na Gospodarskem razstavišču. Obe akciji ne pomenita sicer nič novega, razen kolikor gre za določene organizacijske izboljšave na podlagi doseda-

ABC

(Dalje na 7. strani)

Boško Grozdanić

Alojz Vidmar

ing. Josip Turković

To je tudi razumljivo, ker bodo nekatere stvari rešene šele v dobi integracije. Prav je, da pri tem poudarim, da nobena od obstoječih tovarn

Kriza »Elektromotorjev«

(Nadaljevanje s 1. strani)

Nenadni gospodarski preobrati z zmanjšanjem naročil so v svetu precej pogostni v gospodarstvu. Proizvodne organizacije jih paralizirajo na več načinov. Eden najuspešnejših je: organizacija lastnega rezervnega sklada. Preprosteje povedano: kadar gredo posli od rok, si dobro organizirana tovarna ustvarja kup dobička, ki ga ob neugodnih časovnih obdobjih oziroma gospodarskih nihanjih črpa in tako zlahka prebrodi vsako krajšo krizo. V Železnikih in tudi drugod tega kupa niso imeli, točneje — niso znali ustvariti. Vedno so hodili na meji rentabilnosti, ob robu ekonomskega prepada z večno grožnjo, da zdrknejo vanj, namesto da bi napravili ustrezne kalkulacije kaj je sploh rentabilno in kaj ni, zboljšali tehnologijo, zmanjšali izmet, izboljšali organizacijo in pripravo dela itd., skratka zmanjšali proizvodne stroške in izdelali obračune na bazi nominalne vrednosti dolarja ter se tako v ekonomskem smislu in duhu reforme postavili popolnoma na lastne noge. Res je, da zakonski predpisi v skrajni fazi predvidevajo poravnave izgube po zaključnem računu s kolektivnim pokrivanjem ostalih članov združenega podjetja, vendar je to le začasno posojilo z obvezno vrnitvijo celotne vrednosti in pripadajočih obresti.

KAKO PREBRODITI PREHODNO KRIZO?

O nastali situaciji so seveda razpravljali vsi organi tovarne v Železnikih. Največ časa so posvetili predlogom, kako omiliti posledice pomanjkanja dela v decembru in prvih mesecih prihodnjega leta. V prvem delu 6. zasedanja DS tovarne je poročal direktor, da so z raznimi ukrepi skušali znižati izgubo. Tako so preklicali vsa naročila za materiale, ki jih ne bodo rabili. Žal, tega vsi dobavitelji niso sprejeli z razumevanjem. Odprodali so precej zalog, zlasti tiste, za katere ni novih naročil, odprodali so tudi viške deviz za reprodukcijski material in pri carinarnici vložili zahtevek za vrnitev razlike med uvoženimi materiali in izvoženimi izdelki.

UO tovarne je temeljito in večkrat razpravljalo o položaju v tovarni in sprejel vrsto sklepov o obveznem varčevanju v tovarni. Tako je predlagal DS tovarne v potrditev ukinitve nadur, znižanje stroškov službenih potovanj, ukinitve nekaterih režijskih delovnih mest, glede manjšega obsega poslovanja pa, da dobe nezaposleni delavci v tovarni plačan dopust z nekoliko manjšimi osebnimi dohodki ob pogoju, če da svoj prispevek tudi Zavod za zaposlovanje.

DS tovarne je na svoji seji sprejel te predloge in določil, da delavcev za ves kritični čas ne bodo odpuščali, pač pa, da se bo manjša proizvodnja kompenzirala z dopusti in morebitnim potrebnim delom, ki je še v tovarni. Nekateri delavci na proizvodnih in režijskih delovnih mestih, vseh je menda 117, bodo ostali doma in prejeli 90 odstotkov tistih os. dohodkov, ki bi jih prejeli, če bi ostali na delu v tovarni.

ISČEJO GREŠNEGA KOZLA ZA NASTALI POLOŽAJ

Na šestem zasedanju DS tovarne so pozno ponoči sprejeli dramatični sklep, da bodo v nadaljevanju rednega zasedanja razpravljali tudi o odgovornosti direktorja tovarne za vodenje poslov. Ne bom se spuščal v razglabljanje, ali je sklep umesten ali ne, in presojo tako v pozitivnem kot negativnem smislu, ker direktorjevega dela preprosto ne poznam. Za ocenjevanje tega delikatnega posla bodo poklicani drugi, predvsem pa kolektiv tovarne. Zabeležiti moram le nekaj dejstev z zasedanja DS in obrobni pripomb.

V nadaljevanju razprave 6. zasedanja DS v soboto dopoldne so sodelovali v razpravi tudi navzoči generalni direktor ZP ISKRA Vladimir Logar, in pa predstavnik PSO inž. Ljuba Artič in inž. Frane Vreček. Vsi trije predstavniki so pojasnili zbranim članom DS kaj vse so pokrenili, da bi poslovanje tovarne prešlo spet v normalne tirnice. Direktor izvoza inž. Ljuba Artič, kot tudi njegov predhodnik na prejšnjem zasedanju direktor veleprodaje Jože Hujs sta nanizala vrsto stikov s podjetji na zahodu glede plasmana elektromotorjev v bodoče. Položaj sicer ni rožnat, vendar so lepe možnosti za osvajanje novih tržišč z edinim pogojem solidne in enakomerne kvalitete elektromotorjev ter točnih terminov dobav.

Ob obravnavi zadnje točke zasedanja so nekateri člani DS terjali naj posebna komisija preišče in napravi konec večnemu šušljanju za vogali o nepravilnostih, ki se dogajajo v tovarni ter hkrati razišče odgovornost direktorja in njegove odnose s posameznimi šefi oddelkov.

Generalni direktor je predlagal, da medsebojne odnose v tovarni razišče nevtralna komisija izven tovarne, ki bi jo predlagal on sam. Na podlagi njenih ugotovitev bi potem DS tovarne sprejel ustrezne zaključke. Člani DS so sprejeli predlog gen. direktorja z željo, naj bi posebna komisija predlagala tudi zaključke, nasvete in predloge za izboljšanje položaja v tovarni.

Zaključek: Vsekakor je položaj v tovarni elektromotorjev do neke mere kritičen, ni pa še zdaleč nepopravljiv. S skupnimi napori ga bo kolektiv zanesljivo prebrodil, treba je le zaupati vase in združiti vse sile. Zdi se mi, da je treba v sedanjem obdobju predvsem preprečiti demagogom, da bi sejali med kolektiv razdor in z raznimi parolami prikazali položaj za brezupen ter s tem napeljevali vodo na svoj mlin.

Nemara bo res pravilna ugotovitev nekega člana kolektiva, da je potrebno nekaj ljudi, ki jim delo smrdi in bolj dišijo intrige, postaviti pred prag in tovarna bo lahko mnogo bolje dihal.

Marjan Kralj

Proizvodnja »Elektromehanike« v novembru

(Nadaljevanje s 4. strani)

Vseprejšnje mesece je bil problem v tem, ker ni bilo mogoče izdelati dovolj ploščatih relejev. Ker pa so naročila za izvoz izvršena, nastaja vprašanje, če so kapacitete pri ploščatem releju prevelike.

OBROT URNIH MEHANIZMOV V LIPNICI se je moral v novembru preorientirati in začeti z izdelavo večjih količin enotarnih številčnikov in zmanjšati količine dvotarnih številčnikov. Stanje na tržišču namreč kaže, da so zaloge dvotarnih številčnikov prevelike, enotarnih pa premajhne. Ker obrat za izdelavo enotarnih številčnikov rabi manj delavcev, nastaja vprašanje prevelikih kapacitet v Lipnici, zato se bo treba čimprej dogovoriti, kako zasesti odvisne kapacitete.

ENAJSTMESEČNA PROIZVODNJA 1966 DE

DE	Izvrš. %
Rotacijski stroji	103,1
Montaža števecv	96,1
Obrat stikal	129,2
Kinoakustika	96,9
Telefonija	99,1
Urní mehanizmi	1216,0
Delj za avtom.	119,4
Delj za PE	95,9
Proizvodne usluge	149,8
Skupaj tovarna	104,6
Tehnični razvoj	296,3
Skupaj	105,1

Predvidena letna vrednost je bila dosežena pri stikalih, v Lipnici, pri »uslugah« in v »tehničnem razvoju«. Do konca leta bodo letne naloge dosežene pri »rotacijskih strojih« in »telefoniji«. Problematična je izvršitev letne naloge pri »kinoakustiki«. Tudi število delov za poslovne enote ne bomo dosegli v predvideni vrednosti, zato pa bo izvršenih toliko več uslug. Iz podatkov je razvidno, da letne naloge pri »kinoakustiki«

Tudi število delov za poslovne enote ne bomo dosegli v predvideni vrednosti, zato pa bo izvršenih toliko več uslug. Iz podatkov je razvidno, da letno vrednost ne bomo dosegli pri števcih, saj bi v tem slučaju v decembru morali izdelati kar za 11 milj. N din števecv. Tako velika razlika je nastala zaradi tega, ker smo se že med letom odločili, da ne bomo izdelali tako velike količine dvotarnih številčnikov, kot je bilo prvotno predvideno, čeprav bo skupna količina presežena.

Rezultat ob koncu novembra nam kaže, da nam je manjkalo le 1 milijon N dinarjev do prvotnega letnega plana. Da bi dosegli povišani letni plan, bi morali v decembru izdelati še za 11,366.292 N din. Lahko torej pričakujemo, da bo letni plan dosežen 20. decembra. Ker pričakujemo v decembru proizvodnjo v vrednosti 17 milijonov N din, računamo, da bo povišani letni plan presežen za 3 %.

Primerjava s preteklim letom po stalnih cenah je zelo ugodna, saj je bilo v letošnjih 11 mesecih proizvedenega kar za 25 % več, kot v istem obdobju preteklega leta.

PRIMERJAVA ENAJSTMESEČNE PROIZVODNJE 1965 in 1966 (PO STALNIH CENAH)

DE	Izvrš. %
Rotacijski stroji	108,5
Montaža števecv	137,20
Obrat stikal	204,2
Kinoakustika	79,3
Telefonija	113,5
Urní mehanizmi	46,1
Delj za avtom.	23,3
Delj za PE	85,7
Proizvodne usluge	165,2
Skupaj tovarna	124,5
Tehnični razvoj	—
Skupaj	125,4

ZDRUŽENO PODJETJE

»ISKRA« KRANJ

organizacija:

tovarna za elektroniko in avtomatiko Ljubljana-Pržan

sprejme takoj v delovno razmerje

dva diplomirana inženirja kemije

za področje elektrolitskih kondenzatorjev.

Pismene ponudbe pošljite gornjemu naslovu.

Izreden uspeh je bil dosežen v obratu »Stikala«, dočim so nekatere panoge znatno pod lansko proizvodnjo.

Letošnja proizvodna naloga bo torej brez dvoma presežena, kar bo imelo vpliv tudi na finančni rezultat tovarne. Brez dvoma je želja nas vseh, da bi tudi v prihodnjem letu dosegli tak uspeh, zato je potrebno, da se zdaj pripravimo na januar, saj je dober začetek že polovico uspeha.

Pomočnik direktorja:
Alojz Grčar, dipl. inž.

Ugoden faktor stimulacije v Elektromehaniki tudi za november

Na podlagi kumulativne proizvodnje letošnjega leta je UO potrdil za obračun novemberskih plač naslednje faktorje stimulacije:

Produkcija delov	1,022
Umetne mase	1,030
Panoga rot. stro.	1,046
Obrat števecv	1,016
Panoga kino	1,012
Obrat ATN	1,001
Obrat mehanizmov	1,039
Obrat stikal	1,079
Orodjarna	1,017
Vzdrževanje	1,025
Tehnični razvoj	1,021
Tehnične službe	1,017
Služba kvalitete	1,031
Plan. nab., prevoz	1,016
Kadrovska služba	1,021
Organizac. služba	1,021
Finančna služba	1,021
Skupni stroški	1,021

DOPISUJTE V »ISKRO«!

Izvillečki iz sklepov samoupravnih organov

ZDRUŽENO PODJETJE

SKLEPI
17. SEJE UO
(7. 17. 1966)

● UO ZP je obravnaval analizo kadrovske strukture podjetja IKRA za leto 1965 in sprejel naslednje sklepe:

a) Vsem organom upravljanja organizacij, SC in strokovnih služb predlaga

UO ZP, da skrbno prouči analizo kadrovske strukture za leto 1965 in sprejme ustrezne sklepe.

b) strokovne službe ZP (org. kad., področje) so dolžne organizacijam nuditi pomoč pri obravnavi omejenih analiz.

c) Organizacije naj spravijo v največji možni meri v sklad sistemizacije delovnih mest s svojim kadrovskim potencialom in profili kadrov.

č) Vsaka organizacija naj v okviru poslovne politike podjetja, katere sestavni del je tudi kadrovska politika, izdela svojo lastno analizo sama ali s pomočjo strokovnih služb ZP, jo zakoniti in izvaja.

d) Splošna neštevilnost kadrov zahteva prepoved novega zaposlovanja, zlasti, ker se bodo pojavili prekoštevili delavci (viški delovne sile) znotraj podjetja v okviru združenega podjetja.

e) V smeri izboljšanja kadrovske strukture je treba zagotoviti vse pogoje, da dotok VS kadrov ostane konstanten, popraviti pa je treba razmerje med VS in SS kadri ter preprečiti odliv SS kadrov.

f) Ugotavljamo premočan odliv VK in KV delavcev, ki v lanskem letu pomeni skoraj rezultat triletnega dela SC na usposabljanju kadrov (ali denarno 600 milijonov do 1 milijardo S din), kar moramo zavezati, ker s tem ISKRA pravi pravzaprav usposablja kvalificirane kadre za druga podjetja.

g) Organizacijsko-kadrovsko področje mora v prvi polovici naslednjega leta izdelati analizo kadrovske strukture združenega podjetja za leto 1966.

h) Organizacije ZP naj organizacijsko - kadrovskemu področju ZP pošiljajo vse zahtevane podatke za vodenje kadrovske analize.

● Pri obravnavanju problematike dopolnilnega izobraževanja je UO ZP sprejel naslednje sklepe, ki jih predlaga delavskemu svetu ZP v potrditve:

a) UO ZP priporoča vsem organizacijam, njihovim vodstvom in samoupravnim organom, naj izvedejo temeljito razpravo o dopolnilnem izobraževanju. Za osnovo pri razpravi naj služi organigram dopolnilnega izobraževanja in pravilnik o izobraževanju. Sklepi po razpravi naj bodo konkretni in sprejeti v kadrovsko politiko organizacij.

Organizacije naj o svojih sklepih poročajo najkasneje do 30. 1. 1967.

b) Vse organizacije naj določijo osebno odgovornega delavca, ki se bo v celoti ali vsaj pretežno ukvarjal z izobraževanjem.

c) UO ZP sprejema predloženi seznam seminarjev, ki naj jih razpiše SC v časopisu Iskra in obenem posebej obvesti vodstva organizacij.

● UO ZP sprejema na znanje dopis Tovarne elektromotorjev Železniki z dne 26.

11. 1966 v zvezi s poslovnim stanjem tovarne, podrobneje o tem pa bo razpravljala na naslednji seji, ko bo obravnavala poročilo komisije za ugotavljanje izgub po organizacijah.

ELEKTROMEHANIKA

SKLEPI
25. SEJE UO TOVARNE
(5. in 7. 12. 1966)

● Upravni odbor je sprejel na znanje sklepe 15. in 16. seje upravnega odbora Združenega podjetja.

● Upravni odbor je potrdil poročilo o izpolnitvi proizvodnega plana v obdobju januar - november letošnjega leta, po katerem je plan proizvodnje v enajstih mesecih dosežen s 105,1 %; novembrski proizvodni plan pa s 102,4 %.

● Upravni odbor je obravnaval poročilo finančne službe o izpolnitvi sanacijskega programa v 9 mesecih letošnjega leta. Poročilo bo posredovano tudi Občinski skupščini Kranj.

● V zvezi z novim deviznim sistemom in vključevanjem poslovnih bank v devizno poslovanje, je upravni odbor sklenil, da bo tovarna Elektromehanika svoje devizno poslovanje vodila preko Gorenjske kreditne banke Kranj. S tem v zvezi je UO odobril, da tovarna v enem letu odproda GKB Kranj 50.000 \$ iz svoje retenzijske kvote.

● Pri obravnavi predloga finančne službe za razvrstitev polizdelkov in materiala v obdobju januar - september 1966 upravni odbor ni imel na razpolago podatkov, zakaj se razvrstitev po posameznih skladiščih predlaga. Zato zadržuje vodstva skladišč: 34, 35, 36, 42, 50, 51, 52, 53, 56, 55 in 69, da čimprej posredujejo upravnemu odboru podrobno obrazložitve.

Upravni odbor daje delovnim enotam in obratom v obravnavo OSNUTEK PRAVILNIKA O VARSTVU PRI DELU. Delovne enote in obrati so dolžni svoje priporočila posredovati upravnemu odboru tovarne do konca letošnjega leta.

● Upravni odbor predlaga DS, da odobri plačilo stroškov za novoletno pogostitev upokoencev.

● Upravni odbor je obravnaval predlog Šolskega centra ZP Iskra o financiranju izgradnje novega šolskega centra na Zlatem polju. Upravni odbor kljub pomembnosti in nujnosti izgradnje omenjenega centra ni mogel odobriti sredstev, ker smatra, da glede na finančno stanje tovarne in njenih obveznosti, niti sedaj niti v bližnji prihodnosti, tovarna ne bo imela na razpolago sredstev za te namene.

INSTRUMENTI

SKLEPI
SKUPNE SEJE DS IN UO
(24. novembra 1966)

● Delavski svet in upravni odbor sprejemata poročila o izvršitvi sklepov 10. zasedanja DS z dne 28. 10. 1966.

V zvezi s tem zadolžujeta direktorja, da po strokovni liniji uredi shranjevanje odpisanega materiala.

● Člani delavskega sveta in upravnega odbora tovarne izražajo nezadovoljstvo nad neuspešnim delom na likvidaciji starega žiro računa podjetja ISKRA Kranj.

Člani delavskega sveta in upravnega odbora se ne strinjajo z izglasovano varianto, da se vsem trem obveznostim:

— poravnava obveznosti do zunanjih poslovnih partnerjev,

— formiranje sredstev rezervnega sklada in sprotne prenašanje sredstev tega sklada na organizacije,

— poravnava obveznosti in terjatev organizacijam ZP, da enako težino in zahtevajo od DS ZP ISKRA Kranj, da to problematiko ponovno pregleda in da v celoti sprejme I. varianto predloga likvidacije starega žiro računa.

● Delavski svet in upravni odbor tovarne sprejemata poslovno poročilo za obdobje od 1. 1. do 30. 9. 1966.

Delavski svet bo na posebni seji v polovici meseca januarja prihodnjega leta obravnaval vso proizvodno problematiko. Delavski svet zato naroča vsem šefom in tudi članom delavskega sveta, da za to sejo do konca meseca decembra pripravijo vso problematiko, ki se nanaša na potek proizvodnje.

»Hvala vam, tovariši!«

Znano je, da sindikalna podružnica »Elektromehanika« pred dnevom republike organizira obiske pri bolnikih na domovih in v bolnicah, ki so že več kot dva meseca v bolniškem staležu. Ob tej priliki je bilo obiskanih 43 naših sodelavcev. Za pripravo teh obiskov uspešno sodelujeta socialna služba v tovarni in komisije za socialna vprašanja pri sindikatu.

Za obdaritev so bile izbrane knjige, šopki, denar in čestitke. Namen te humane akcije ni samo v obdaritvi, temveč pozornost do ljudi, ki so za nekaj časa odtrgani iz naše sredine. Posebno ganljivi so osebni razgovori; stisk roke in topla beseda so vedno prijetni. Razumljivo je, da je časa za kramljanje vedno premalo, saj so naši delavci razstreseni od Jesenic do Ljubljane in je potrebno kar dva dni, da so vsi obiski končani.

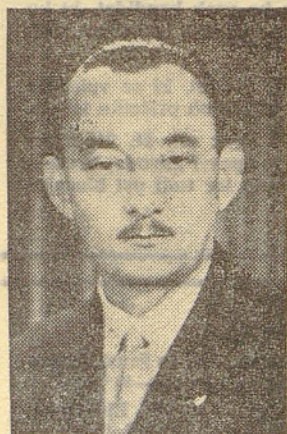
Tudi v bodoče ne smemo opustiti te tradicije, ki zbližuje delovni kolektiv. To dokazujejo tudi mnoge zahvale. Kljub pomanjkanju finančnih sredstev se do sedaj še ni postavljalo vprašanje izvedbe te akcije, kar je povsem pravilno. Za ljudi, ki jim je potrebna moralna opora, ne smejo biti vprašanje sredstva in čas. Želja ob vsakem slovesu za čimprejšnje okrevanje in ponovno vrnitev v našo sredino le nekaj pomeni, še več pa njihovo zadovoljstvo. Njihove besede: »Hvala vam, tovariši!« — so kot odmev zaupanja in vere v kolektiv, ki ni pozabil v dnevih tegob na posameznika, sodelavca. F.F.

Iskra na »novoletnem sejmu«

(Nadaljevanje s 5. strani) ročnega orodja (garnitura njih izkušenj. Viden finančni uspeh pa ni samo posledica ugodnosti, ki jih nudi PSO potrošnikom v vlogi trgovskega zastopnika naših proizvodnih enot. Že samo približanje blaga potrošniku izven uhojenih tirnic daje ugodne rezultate, ki so kazipot za naprej.

Obiskovalci Novoletnega sejma na Gospodarskem razstavišču bodo opazili na stojnici ISKRA novost. Dva člana kolektiva Uprave servisov sta na voljo potrošnikom in jim pomagata pri izbiri blaga: eden na področju radijske in TV tehnike, drugi pri prodaji električnega ročnega orodja. Obiskovalci so to novost sprejeli z nedeljenimi simpatijami: zlasti »nazorni pouk« pri rabi električnega

Ljubo

Vinko
Varlec

Enostavno nismo mogli verjeti, kar se je zgodilo. Tako nepričakovano nas je zapustil, da smo vsi obnemeli. V četrtek je še prišel v službo in pričel z delom, odšel k zdravniku in v bolnico, še pred koncem dela pa smo zvedeli, da mu je srce prenehalo biti.

Že v rani mladosti je moral sam skrbeti za kruh. Na svoji življenjski poti je prišel za vsako delo z željo, da si pridobi poklic. Kot električar se je pred tremi leti zaposlil v naši tovarni. Bil je zbran in vesten pri svojem delu, tako predan delu, da ga včasih skoraj ni bilo opaziti.

Ni se lahko pomirilo s to tragično resnico. Star komaj 36 let je imel pred sabo še plodna leta življenja. Ne bo ga več pri delu, ne pri tovariškem pomenku, ne v družbi kegljačev, kamor je tako rad zahajal. Bil je prvi v kolektivu tovarne usmeriških naprav Novo mesto, ki nas je za vedno zapustil. Ko gremo sedaj mimo mesta, kjer je delal, pogovor zamre, glasovi se stišajo, vsakdo se zazre na njegovo prazno delovno mizo in ponovno doživlja grenak občutek slovesa.

Molče in brez besed smo se razhajali, ko smo ga spremili na zadnjo pot in vsak ga je nosil v mislih, kakor da ni nikamor odšel.

Marjan Vrabec

Izvajanje programa...

(Nadaljevanje s 1. strani)
Istočasno pa je sanacija zaloga tudi pogoj za likvidacijo starega poslovanja v doglednem roku, ker se bodo le tako sprostita potrebna sredstva za poravnavo starih obveznosti.

Finančna sanacija ZP je v rokah organizacij. Solidarno jamstvo za poslovni uspeh ZP pa zaradi obstoječih razmer ekonomsko destimulira smotno gospodarjenje. Zato bodo morali ekonomski ukrepi reforme končno nastopiti tudi znotraj ZP.

Investicijska izgradnja po aneksu III, se odvija po planu, vendar so posledice zavlavljanja v preteklih letih zelo občutne. Danes lahko govorimo o delno zastareli investiciji, ker ne pomeni modernizacije proizvodnje v smislu avtomatizacije, ampak klasične mehanizacije.

Slika hitrega in učinkovitega spreminjanja proizvodnega programa nudi podatek o cca dveh milijardah nekurantnih izdelkov pri PSO. Začeli smo sicer ukrepati, a prepozno, ker so sredstva že vezana, ni pa še zastavljen program, ki bi uspešno nadomestil neprimeren. Analize s tega področja niso narejene zlasti zaradi pomanjkanja dobro organizirane strokovne službe.

Načelno vprašanje financiranja razvoja je bilo rešeno v tej obliki, da ZZA postopoma preide na licenčni odnos s tovarnami, dejavnost I in II pa naj bi se vzdrževale iz namenskega sklada za to dejavnost. Zboljšanje odnosov ZZA — tovarne pa je možno edino na osnovi dogovarjanja odgovornih ljudi, pogodb in rednega plačevanja obveznosti do ZZA.

Na področju zunanje ekonomskih odnosov je v letošnjem letu ZP delalo zelo aktivno. Še v tem mesecu bodo izdelani elaborati o ekonomski upravičenosti integracije RIZ—RC—ISKRA in bodo v prihodnjem letu na razpravi po organizacijah.

Zelo smo intenzivirali delo na vključevanju v mednarodno delitev dela. Presenetljive so ocene o tehnični sposobnosti posameznih tovarn. Na osnovi teh ocen so že podpisani razni sporazumi. Obveznosti, ki jih je prevzelo v zvezi z izgradnjo in usposobitvijo podjetja »Mikron« Prilep za redno proizvodnjo do sedaj niso bile izpolnjene in Mikron še ni sposoben, da bi začel z redno proizvodnjo. Manjkata mu trden in rentabilen proizvodni program in zagotovljeno tržišče. Ker je usposobitev tega podjetja prestižnega pomena za ZP, so samoupravni organi sprejeli zelo odločne sklepe, s katerimi so soglašale vse organizacije, toda manjkalo je odločnosti pri njihovem izvajanju. S 1. I. 1967 bi moralo podjetje Mikron po dvoletni odgoditvi iti v redno proizvodnjo, vendar bi po sedanjem stanju, brez bojazni za uspešnost poslovanja brez izgub bilo to možno šele čez kakšno leto.

Notranja ekonomika, ki je šele letos. Vendar je ta zagon v drugem polletju oslabil predvsem zaradi zmanjševanja likvidnosti in to kot posledica neizvajanja sanacijskega programa.

Strokovne službe opravljajo 80 % svojega dela po sklepih samoupravnih organov ZP in za potrebe uprave in le 20 % konkretno za potrebe posameznih organizacij. Zato ni izvedljiva kakšna bistvena sprememba financiranja teh služb. Zahteve po višanju strokovnega nivoja teh služb so izpolnjene le deloma z organizacijsko seminarja, sicer se pa na splošno ugotavlja, da za hitro in učinkovito urejevanje programskih in organizacijskih vprašanj primanjkuje primernih strokovnjakov tako po številu, kakor po kvaliteti.

Močno se pogreša organizirana analiza trga, analitsko planska skupina, ki bi spremljala in usklajevala poslovanje organizacij, med tem ko je sedanjí obseg finančnega področja še premajhen v zvezi s problematiko likvidacije starega ziro računa.

Dejstvo je, da samoupravni organi in uprava ZP za redno delo rabijo svoje službe. Ne moremo reči, da so strokovne službe same sebi namen, ampak so potrebne zaradi vodenja enotnejše poslovne politike. Zato lahko pričakujemo prej krepitev kakor slabitev strokovnih služb, vendar z razmejenimi nalogami po naročnikih.

Na področju mehanografske obdelave podatkov so priprave v končni fazi in lahko v pričetku prihodnjega leta pričakujemo dokončno odločitev o izbiri sistema, financiranja in plana uvažanja.

V tem letu je bilo dokončno odločeno, da je treba pročitniški skupnost uspela postaviti svoje poslovanje na ekonomsko osnovo in bo dokončna odločitev o načinu njenega poslovanja v prihodnjem letu sprejeta v začetku prihodnjega leta.

Po letošnjih ukrepih je počitniška skupnost uspela postaviti svoje poslovanje na ekonomsko osnovo in bo dokončna odločitev o načinu njenega poslovanja v prihodnjem letu sprejeta v začetku prihodnjega leta.

Organizacije ZP so v drugem polletju resno delale na sestavi srednjeročnega programa z upoštevanjem novih momentov v gospodarjenju in vključevanju v mednarodno delitev. Razprava pa bo začela šele prihodnje leto.

Letos se je začelo izobraževanje vodilnih delavcev podjetja in upamo lahko, da se bo nadaljevalo sistematično in se razširilo tudi na vodilne delavce organizacij in strokovnih služb.

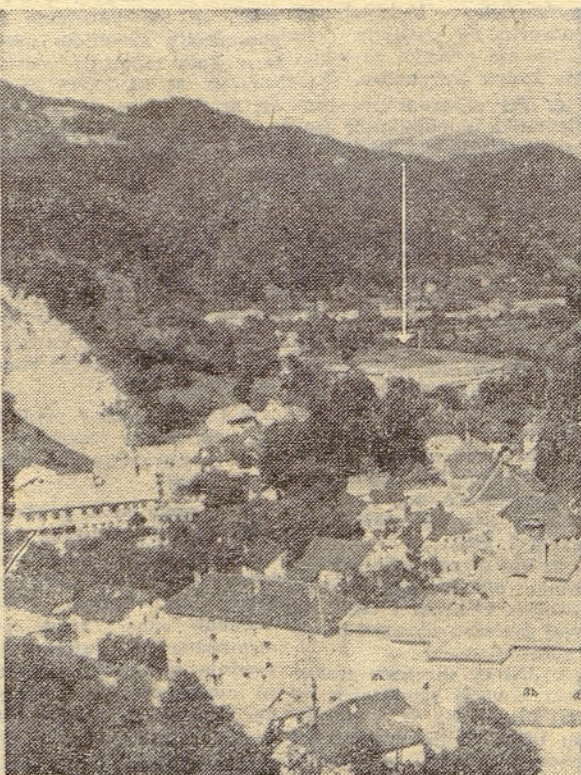
Na koncu bi poizkusili še kratko prikazati uspehe, ki so za letošnje leto že vidni. Značilno za to obdobje je razmeroma velik porast proizvodnje in produktivnosti. Pogoji za to so nastali sicer že v preteklem letu, glavni pogoj — likvidnost organizacij — pa je nastopil

še letos. Vendar je ta zagon v drugem polletju oslabil predvsem zaradi zmanjševanja likvidnosti in to kot posledica neizvajanja sanacijskega programa.

Letošnje poslovanje bo dalo tudi skoraj dvakrat večji ostanek dohodka, kakor lanske leto, žal pa je ta ogrožen zaradi nekaterih organizacij, katerih ostanek ne zadošča za pokrivanje anuitet in celo osebnih dohodkov. Kljub temu, da se iščejo možnosti za pokrivanje predvidene izgube iz občinskih in republiških sredstev, lahko vseeno računamo, da bo en del, če že ne celota, bremenil ostanek dohodka uspešnih organizacij, ker je namenski sklad, ki je predviden za takšno posredovanje ZP, še prazen.

Problem prelivanja dohodka, ki se pojavlja že vrsto let konec vsakega poslovnega leta, se bo zopet ponovil. Res je sicer, da bo letos osnova pogodba, vendar ostane nerešeno vprašanje ekonomskega posojanja sredstev v primeru izgube, ker manjka motiv rentabilnega podpiranja proizvodnje, ki ni samo v trenutni krizi, marveč kriza traja že nekaj let in perspektiva ni jasna.

Zato se bo treba prav gotovo dogovoriti, ali je smiselno prelivanje sredstev in dohodka med organizacijami z edinim namenom za vsako ceno obdržati likvidnost vseh organizacij in zagotoviti osebne dohodeke vsem kolektivom brez ozira na dejanske uspehe.

Železniki — Pušica kaže zgradbo »Iskrine« tovarne elektromotorjev

ZAVOD ZA VZDRŽ. IN GRADNJO
TELESNOVZG. OBJ. IN NAPRAV
KRANJ, DRAŽGOŠKA 8

OBVESTILO

ZAVOD organizira v zimskem bazenu na Majdicem otoku začetniške in izpopolnjevalne plavalne tečaje za odrasle. Vsak tečaj bo predvidoma trajal mesec in pol, tedensko po tri ure, skupaj 20 ur in sicer ob nedeljah za prvo skupino od 7. do 8.30, za drugo skupino od 8.30 do 10. ure dopoldan ter ob torkih za prvo skupino od 16. do 17.30, za drugo skupino od 17.30 do 19. ure. Tečaj bo vodil plavalni učitelj.

Pričetek prvega tečaja zavisi od števila prijavljenec; če bo dovolj prijav, bomo s tečajem pričeli 13. 12. 1966. (Ostali tečaji po prijavah).

Zavod zagotavlja, da se bo vsak kandidat, ki bo redno prihajal na tečaj in pokazal potrebno znanje, naučil plavanja.

Stroški tečaja bodo 70,00 N din, ki se vplačajo pri blagajni v zimskem kopališču ob pričetku tečaja.

Prijave sprejema Zavod prek tel. št. 211-76 in 211-77, pisмено in osebno na upravi Zavoda, Dražgoška 8 (v prostorih »Pekarne«) ter tudi pri blagajni v zimskem kopališču.

OBVESTILO

Izkoristite ugoden nakup moških in ženskih zimskih plaščev. Novoletno znižanje od 10—40 %.

K nakupu vabi konfekcija »Obrtnik« Ljubljana, Masarykova — poslovalnica Kranj (Pokojniški zavod).

Priporočamo se za nakup in želimo srečno 1967. leto!

Razprodaja tudi na »Novoletnem sejmu« v Delavskem domu, Kranj, od 17. do 26. decembra 1966.

Splošne gospodarske informacije

Cena aluminija se bo najbrž povišala. Zaradi visokih cen bakra je industrija (zla-

sti kabelska) pričela nadomestovati baker z aluminijem. Povpraševanje po aluminiju zaradi tega narašča. Kot piše »Metal Bulletin«, je računati s tem, da se bo cena aluminija na zahodno-nemškem trgu povečala. Prvo povečanje cene je nastopilo že 27. junija letos, ko se je cena aluminija povišala od prejšnjih 216 DM na 221 DM za 100 kg.

ZAHVALA

Ob smrti drage mame se iskreno zahvaljujem vsem posameznikom in družbeno-političnim organizacijam tovarne »ISKRA« Nova Gorica, za izkazano sožalje.

Valter Križman

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra industrije za elektromehaniko telekomunikacije elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — odgovorni urednik: Igor Slavec — izhaja tedensko — Tisk in klišej: »CP Gorenjski tisk« Kranj